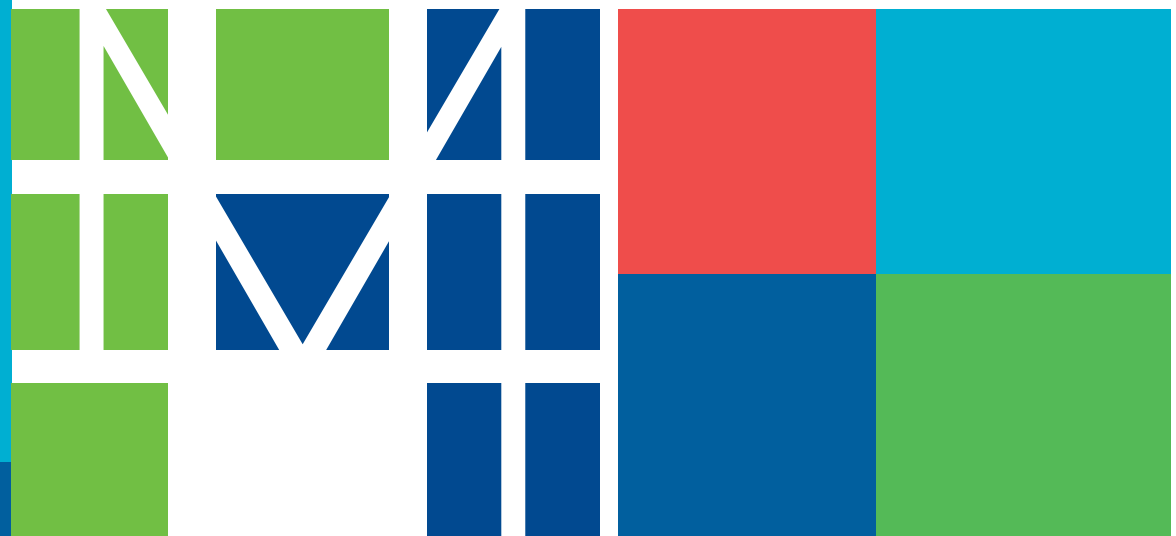

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΣΩ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Για όλα τα τελευταία νέα σχετικά με την εφαρμογή του ROMED2, μπορείτε να επισκεφτείτε τον δικτυακό τόπο <http://coe-romed.org> ή να μας στείλετε e-mail στη διεύθυνση romed@coe.int

ELL

www.coe.int

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

Funded by the European Union and the Council of Europe

Implemented by the Council of Europe

ΑΠΟ ΤΟ ROMED ΣΤΟ ROMED2

Από το 2011 έως το 2013, το πρόγραμμα ROMED έθεσε τα θεμέλια για ποιοτική διαμεσολάβηση σε 22 χώρες στην Ευρώπη. Το πρόγραμμα, στο πλαίσιο του οποίου έχουν καταρτιστεί περισσότεροι από 1.000 διαμεσολαβητές, έχει διασφαλίσει ότι η διαμεσολάβηση μεταξύ των κοινοτήτων των Ρομά και των δημόσιων οργανισμών πραγματοποιείται με δίκαιο τρόπο, αποφεύγοντας τις παγίδες και τους κρυφούς κινδύνους που μπορεί να υπάρχουν στη σύνθετη σχέση μεταξύ των δύο πλευρών. Η παρούσα φάση του προγράμματος βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη, καθώς νέες χώρες εντάσσονται σε αυτό (Λιθουανία) και άλλες παρατείνουν την εφαρμογή του σύμφωνα με τις συγκεκριμένες απαιτήσεις τους (Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Ρουμανία, Ουκρανία κ.λπ.).

Μετά από τα δύο πρώτα χρόνια του ROMED, οι εταίροι οργανωτικής και θεσμικής εφαρμογής έθεσαν νέα ερωτήματα προς το Συμβούλιο της Ευρώπης και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ήτοι: πώς μεταλαμπαδεύεται στις κοινότητες η δημοκρατική συμμετοχή; Πώς μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι οι δημόσιοι οργανισμοί θα συνεργαστούν και θα ενδιαφερθούν ενεργά για τη διαδικασία αυτή; Και, πάνω απ' όλα, πώς μπορούμε να αναλάβουμε πιο ολοκληρωμένη δράση προκειμένου να επέλθει πραγματική και ουσιαστική αλλαγή στην καθημερινότητα των κοινοτήτων μέσω της διαμεσολάβησης;

Η ιδέα του ROMED2 προέκυψε από αυτά τα ερωτήματα, καθώς και από τις θεμέλια που τέθηκαν κατά την πρώτη φάση του. Σκοπός του προγράμματος είναι να αναληφθούν πιο ολοκληρωμένες δράσεις στα μέρη όπου έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή η διαμεσολάβηση, όπου οι διαμεσολαβητές έχουν καταρτιστεί στο πλαίσιο του ROMED και όπου υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα επίτευξης αλλαγών μέσω της δημοκρατικής συμμετοχής των Ρομά.

ΠΟΙΟΙ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ;

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ROMED2 καταρτίστηκε από διεθνή ομάδα εμπειρογνομόνων και προσαρμόστηκε κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και τις ειδικές επιτόπιες συνθήκες, με τη συνδρομή των Εθνικών Ομάδων Στήριξης του ROMED2.

Περιλαμβάνει εκπαιδευτικές ενότητες και πόρους σε θέματα όπως είναι, μεταξύ άλλων, η ηγεσία, η εξουσία, η λήψη αποφάσεων με τη συμμετοχή και ένταξη όλων των σχετικών φορέων, η διαχείριση των συγκρούσεων, η ανάπτυξη διαπολιτισμικών ικανοτήτων και η διαχείριση της ποικιλομορφίας.

Μια ομάδα εκπαιδευτών/συντελεστών έχει καταρτιστεί στον τρόπο εφαρμογής στην πράξη του εκπαιδευτικού προγράμματος ROMED2.

Οι εργασίες καθοδηγούνται σε κάθε χώρα από μια Εθνική Ομάδα Υποστήριξης η οποία αποτελείται από έναν Εθνικό Υπεύθυνο Προγράμματος, ένα Εθνικό Σημείο Αναφοράς από την προηγούμενη φάση, Εκπαιδευτές/Διεκπαιρωτές, Διαμεσολαβητές και Ειδήμονες και συντονίζονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Υπεύθυνη για την εκτέλεση των εργασιών σε κάθε χώρα είναι μια Εθνική Ομάδα Στήριξης, η οποία αποτελείται από έναν Εθνικό Υπεύθυνο Έργου, ένα Εθνικό Κέντρο Συντονισμού από την προηγούμενη φάση, εκπαιδευτές/συντελεστές, διαμεσολαβητές και εμπειρογνώμονες, και συντονίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Το ROMED2 τοποθετεί στο επίκεντρο της διαδικασίας την Ομάδα Κοινοτικής Δράσης – δηλαδή τους ίδιους τους πολίτες Ρομά – επιστρατεύοντας έτσι την ικανότητα συμμετοχής της και ζητώντας από τους δημόσιους οργανισμούς να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε αυτό.

1. Recommendation CM/Rec(2012)9 of the Committee of Ministers to member States on mediation as an effective tool for promoting respect for human rights and social inclusion of Roma (Σύσταση CM/Rec(2012)9 της Επιτροπής των Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη διαμεσολάβηση ως αποτελεσματικό εργαλείο για την προαγωγή του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής ένταξης των Ρομά).
2. όρος «Ρομά» που χρησιμοποιείται στο Συμβούλιο της Ευρώπης αναφέρεται στους Ρομά, Σίντηδες, Καλέ και τις συναφείς ομάδες στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των μετακινούμενων πληθυσμών και των ομάδων της Ανατολής (Ντομ και Λομ), και καλύπτει την ευρεία ποικιλομορφία των οικείων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που αυτοπροσδιορίζονται ως «Αθίγγανο».

Η Ομάδα Κοινοτικής Δράσης αποτελείται από πολίτες που ζουν στην κοινότητα, άνδρες και γυναίκες, οι οποίοι συμμετέχουν σταδιακά στη δημοκρατική διαδικασία του δήμου τους. Τιοιούτοτρόπως, αποκτούν πράγματι τη δυνατότητα να εκφράσουν - με οργανωμένο τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους οι τοπικές αρχές, αλλά και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι ίδιοι ως πολίτες – τις προτεραιότητες που κατά την κρίση τους επείγει να εξεταστούν μέσω του βιώσιμου διαλόγου με τις τοπικές αρχές.

Ειδική προσοχή προβλέπεται κατά τη διαδικασία αυτή στην ενσωμάτωση της συμμετοχής των γυναικών Ρομά (ήτοι στις Ομάδες Κοινοτικής Δράσης, στις Ομάδες Εθνικής Στήριξης και στα αναμενόμενα αποτελέσματα της ενίσχυσης των κοινοτήτων).

Το ROMED2 χρησιμοποιεί τη διαμεσολάβηση, τις αρχές χρηστής διακυβέρνησης και απαιτεί την οργάνωση των κοινοτήτων ως μέσο μεταλαμπαδέυσης μιας διαδικασίας βιώσιμης και δίκαιης για όλους. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη διασφάλιση της συμμετοχής των γυναικών, καθώς και της νεολαίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι προτεραιότητες που αφορούν ειδικά αυτές τις ομάδες λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία.

ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ;

Στο παρόν στάδιο, το ROMED2 επικεντρώνεται σε δέκα χώρες: Βέλγιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακική Δημοκρατία και «Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας». Σε κάθε χώρα, το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί σε πέντε με έξι δήμους κατά μέσο όρο.

Μια από τις κύριες δυσκολίες κατά την πρώτη φάση του ROMED ήταν η κλίμακα εφαρμογής η οποία δεν επέτρεψε πιο ολοκληρωμένες δράσεις ή περισσότερες προσαρμογές της διαμεσολάβησης στις τοπικές συνθήκες. Το ROMED2 είναι σχεδιασμένο κατά τρόπο ώστε να εξαλείφονται αυτές οι ανεπάρκειες.

Σε πέντε από τις δέκα χώρες εφαρμογής (Βουλγαρία, Ουγγαρία, Ιταλία, Ρουμανία και Σλοβακική Δημοκρατία), το ROMED2 εφαρμόζεται παράλληλα με το Πρόγραμμα ROMACT, το οποίο αποτελεί μια νέα κοινή πρωτοβουλία του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στόχος της οποίας είναι να καταρτίσει τις δημόσιες αρχές ως προς τη δημοκρατική συμμετοχή των Ρομά. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ROMACT, μπορείτε να επισκεφτείτε τον δικτυακό τόπο www.coe-romact.org.

ΠΟΤΕ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ;

Το Πρόγραμμα ROMED2 δρομολογήθηκε στις δέκα χώρες εφαρμογής: Βέλγιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακική Δημοκρατία και «Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας».

Αν και η διαδικασία θα πρέπει να περάσει γενικά από τα ίδια στάδια σε επιλεγμένους δήμους, το ROMED2 προσαρμόζεται στις διάφορες συνθήκες και ανάγκες, επιτρέποντας τη μέγιστη ευελιξία ως προς τη σειρά και το χρόνο εφαρμογής αυτών των σταδίων. Παρόλο που η αποτελεσματική εφαρμογή έχει προγραμματιστεί έως τον Μάρτιο του 2015, σκοπός του ROMED2 είναι να ξεκινήσει μια βιώσιμη διαδικασία που θα διαρκέσει πολύ περισσότερο από τη συγκεκριμένη ημερομηνία.

Πράγματι, η διαδικασία αυτή είναι μακροχρόνια, σύνθετη και απαιτεί πόρους: αφενός επένδυση χρόνου και προσωπικού έργου εκ μέρους των πολιτών που συμμετέχουν στην Ομάδα Κοινοτικής Δράσης, αφετέρου δέσμευση και ανταπόκριση εκ μέρους των δημόσιων οργανισμών. Μέσα από αυτές τις «μικρές νίκες» που κερδίζονται σταδιακά σε καταστάσεις ωφέλιμες και για τις δύο πλευρές, το ROMED2 είναι βέβαιο πως είναι εφικτή η δημιουργία τέτοιων συνθηκών. Αυτό θα οδηγήσει αναμφισβήτητα σε καλύτερες σχέσεις μεταξύ των κοινοτήτων των Ρομά και των τοπικών αρχών, σε μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση των Ρομά καθώς γίνονται ισότιμοι πολίτες στην κοινωνία και, τελικά, στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της διακυβέρνησης για όλους.